



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ד"ר שמואל בורנשטיין

מערער טוביה פלדמן  
ע"י ב"כ עוה"ד זיו שרון ושרונה בוחניק

נגד

משיב פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"י ב"כ עו"ד יעל הרשמן

### פסק דין

1

2

### פתח דבר

1. לפני ערעור על שומת המשיב שעניינה תקבול שקיבל המערער בגין תניית אי תחרות.

2. יצוין כי הערעור הוגש ונדון, ואף הוגשו סיכומים, בטרם ניתן פסק דינו של בית המשפט

העליון בערעורים המאוחדים ע"א 5083/13, 7060/13, 3051/14 פקיד שומה ואח' נ'

ברנע ואח' (10.8.2016) (להלן: "עניין ברנע"), בו נקבעה הלכה עקרונית בסוגיית מיסוי

תקבול מהסוג הנדון כאן, הלכה אליה עוד אתייחס בהרחבה בהמשך.

3. משניתן פסק הדין בעניין ברנע, בו אימץ בית המשפט העליון את עמדת המשיב בסוגייה,

ביקש וקיבל המערער, חרף התנגדות המשיב, אפשרות להתייחס אליו, וכך עשה.

בהתייחסותו עמד המערער על כך שהלכת ברנע לא רק שאינה תומכת בגישת המשיב

בערעור דן, אלא ש"דרך הילוכו של בית המשפט העליון מובילה דווקא לחיזוק

טענותיו של המערער בנסיבות דכאן".

אקדים, אפוא, ואבהיר כי לדעתי דרך הילוכו של בית המשפט העליון מובילה באופן

ברור למסקנה לפיה דין הערעור להידחות.

1 מתוך 17



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1

### רקע

2

אלה בקליפת האגוז העובדות הצריכות לעניין:

3

4. המערער, מהנדס בהכשרתו, החל את עבודתו בחברת טכס בשנת 1977, שלימים

4

נרכשה על ידי חברת נס א.ט. בע"מ (להלן: "נס"), המהווה חלק מקבוצת נס טכנולוגיה

5

אינק (להלן: "קבוצת נס העולמית") העוסקת בתחום ה-IT. במהלך השנים המערער

6

התקדם בעבודתו בתפקידי ניהול שונים ומשנת 2001 ועד לסיום העסקתו בשנת 2007

7

שימש בתפקיד משנה למנכ"ל נס העולמית.

8

5. בהסכמי העסקתו של המערער, תחילה עם חברת טכס ובהמשך עם נס נכללה הוראה

9

המגבילה את זכותו של המערער להתחרות בחברה במשך שנה אחת. לקראת סיום

10

העסקתו בנס, העלה המערער שורת תביעות, ובסיומן, ובעקבות הליך גישור, נחתם

11

ביום 11.2.2008 מסמך Termination of Employment Agreement (להלן: "הסכם

12

סיום העסקה") לפיו יקבל המערער מחברת נס סך כולל של 935,000 דולר, כאשר סך

13

של 550,000 דולר מתוכו מופיע תחת הכותרת Non-Competition and Waiver of

14

Intellectual Property Rights (סעיף 3 להסכם סיום העסקה). בהתאם לסעיף

15

האמור, המערער, במהלך תקופה של 24 חודשים ממועד סיום העסקתו, לא יהא

16

מעורב, במישרין או בעקיפין, בכל תפקיד, בפעילות אשר מתחרה באופן מהותי

17

בפעילותה של חברת נס טכנולוגיות אינק וכלשון הסעיף: המערער Will not be

18

involved directly or indirectly in any capacity in activity that materially

19

competes with the activity of the Company or of Ness Technologies Inc

20

(להלן: "תניית אי תחרות").

21

6. הסך הנ"ל של 550,000 דולר ששולם למערער על ידי נס - הוא העומד במוקד ערעור זה.

22

לטענת המערער מדובר בהכנסה שבהון, ואילו לטענת המשיב מדובר בהכנסה

23

שבפירות.

24

7. יש לציין כי חברת נס דיווחה למשיב על סכום התקבול האמור (סך בשקלים של

25

2,556,968) במסגרת טופס 106 (תשלומים וניכויים ממשכורת) לשנת המס 2009



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 כ"פיצויים החייבים במס מ08/1977 עד 2/2009" (נספח ח' לתצהיר המשיב), ואילו  
2 במכתב שנשלח למערער על ידי החברה הובהר לפי בקשתו כי הסכום האמור "הינו  
3 בגין הסכם פרישה מול חברת נס. א.ט. בע"מ מיום 1.2.2008" כאשר מהסך הנ"ל  
4 התקבל פטור מניכוי מס במקור בסך של 1,980,900 ₪.
- 5 8. תקופת אי התחרות הקבועה בהסכם סיום העסקה היא, כאמור, 24 חודשים, אך  
6 לטענת המערער, התחייבותו לאי תחרות היתה למעשה לתקופה של 44 חודשים, שכן  
7 עזב בפועל את עבודתו בחודש יולי 2007 אך נותר עובד של נס תקופה נוספת של 20  
8 חודשים כאשר ניתוק יחסי העבודה נעשה רק בחודש פברואר 2009, וממועד זה יש  
9 למנות את תקופת 24 החודשים.
- 10 אבהיר כבר עכשיו כי אין בידי לקבל חישוב זה שערך המערער בדבר תקופת אי  
11 התחרות הרלוונטית להליך דן. עובד היושב בחוסר מעש ומקבל תשלום מהמעביד, גם  
12 אם מנוע הוא, מדרך הטבע, מלהתחרות במעבידו, אינו מקבל תשלום בגין "אי  
13 תחרות", ואין הוא שונה במאומה מכל עובד אחד שמבצע עבודתו, שאף הוא מנוע  
14 להתחרות במעבידו. מדובר בהכנסת עבודה לכל דבר ועניין (ראה גם סעיף 47 לפסק  
15 דינו של כבי' השופט יי' עמית בעניין ברנע).
- 16 9. להשלמת התמונה יש להוסיף כי בחודש יולי 2007, עם עזיבתו של המערער את נס,  
17 הוא הקים חברה בשם קיס יועצים בע"מ.

### תמצית טענות המערער

- 18
- 19 10. המערער הוכיח כי ויתר על זכותו להתחרות בחברה, לפיכך מתקיימת מכירה של זכות  
20 המהווה הכנסה הונית.
- 21 11. המערער עסק בניהול פרויקטים מורכבים בתחום ה-IT. תחום זה משופע בהתפתחויות  
22 טכנולוגיות ובחדשנות מתמדת, כך ששתיית אי התחרות – שחברת נס יזמה בשל חששה  
23 המוחשי מתחרות - הוציאה למעשה את המערער מהשוק והפכה אותו לבלתי רלוונטי.  
24 חוסר עשייה בתחום זה מהווה מכירת העץ.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

12. לאור מעמדו הרם של המערער בתחום ההי טק ובתחום ה-IT לא היתה כוונה מצידו לחזור ולשמש שכיר או להעניק שירותים. תניית אי התחרות משמעה חסימתו של המערער מנטילת חלק בהקמת מיזם מתחרה בתחום; לפיכך, התקבול שקיבל סתם את הפרצה האמורה, ובהתאם לעקרון "דין הפיצוי כדין הפרצה" יש לראות בתקבול כהכנסה הונית.

13. המערער הוכיח את מהימנות תניית אי התחרות והוא עמד בה ללא דופי, כאשר פעילותו בחברת קיס לא היה בה משום הפרת התחייבות זו. למערער פנו מספר יזמים בתחום ה-IT לצורך התקשרות ולצורך שיתוף פעולה בתחום האמור, אך הוא נאלץ לסרב לפנייתו אלו על מנת שלא להפר את תניית אי התחרות. בשל גודלה של קבוצת נס והתפרסותה בכל מגזרי ה-IT, היה הדבר קשה עד בלתי אפשרי למצוא תחום שניתן לפתח בו עסק עצמאי שאינו מתחרה, ולכן המערער עסק במסגרת קיס יועצים במתן שירותים שונים במהותם.

### 13 תמצית טענות המשיב

14. התקבול הנדון הוא חלק ממענק הפרישה שקיבל המערער עם סיום עבודתו בנס, והוא מהווה, לפיכך, הכנסה שבפירות. המערער לא מכר כל זכות או נכס.

15. כל דרישותיו הכספיות של המערער נגעו לזכויותיו בתחום יחסי העבודה, ורק בהסכם סיום העסקה הופיעה לראשונה תניית אי התחרות.

16. המערער נמנע מלהביא לעדות עדים מטעם חברת נס היכולים להעיד על נסיבות חתימת ההסכם ותניית אי תחרות ובאיזה אופן נקבע הסכם.

17. גם אם התקבול שולם למערער עבור התחייבותו להימנע מתחרות, אין מדובר אלא בהגבלת השימוש בהון האנושי של המערער להפקת הכנסה, ובפיצוי כנגד הגבלה זמנית ומצומצמת של האפשרות להפיק הכנסה בתחום מסוים. המערער יכול להמשיך ולהפיק הכנסות הודות לכישורי הניהול והניסיון שצבר בזיקה הדוקה ליחסי עובד ומעביד.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 18. המערער לא הפך לבלתי רלוונטי בשל תניית אי התחרות, אלא שמר על מעמדו ועל  
2 יכולותיו בתחום.

### דיון והכרעה

### ההלכה הפסוקה

5 19. כאמור, לטענת המערער "דרך הילוכו" של בית המשפט העליון בעניין ברנע מחזקת  
6 את עמדתו.

7 את "דרך הילוכו" בסוגיה סיכם כב' השופט י' עמית באופן הבא (סעיף 66 לפסק הדין):

8 "(-) בהעדר הוראה אחרת בחוק, קיימת חזקה הניתנת לסתירה כי תשלום הניתן  
9 לעובד על ידי מעבידו הוא הכנסה פירותית הנכנסת בגדרו של סעיף 2(2) לפקודה.  
10 הנטל הכבד לסתור חזקה "חזקה" זו מוטל על כתפי העובד-הנישום.

11 (-) העובדה שמענק אי התחרות משולם עם סיום יחסי העבודה או לאחריהם,  
12 אין בה כדי להוציאו מתחולת סעיף 2(2) לפקודה, ואין בה כדי לגרוע מהרלוונטיות  
13 של פסק הדין בפרשת ניסים.

14 (-) שאלת תוקפה של תניית אי תחרות לחוד, ושאלת מיסוי תשלומים שניתנו  
15 כנגדה לחוד. ממצא לפיו תניית אי תחרות אינה מגינה על אינטרס לגיטימי של  
16 המעביד (ולפיכך דינה להתבטל מחמת היותה נוגדת את תקנת הציבור), אין בו  
17 כשלעצמו כדי לאיין את תחולתם של דיני המס וכדי להשליך על אופן סיווג  
18 התקבול.

19 (-) הליך בחינת תשלומי אי תחרות לצרכי מס הוא דו-שלבי: בשלב הראשון יש  
20 לבחון האמנם מדובר בתניית אי תחרות אמיתית, או שמא במדובר בכסות  
21 לתשלומים אחרים (כגון שכר עבודה או מענק פרישה); אם צלח הנישום את  
22 השלב הראשון, יש לבחון אם בנסיבות המקרה עלה בידו לסתור את חזקת הכנסת  
23 העבודה ולהראות כי מדובר בתקבול הוני.

24 (-) ככלל, מנקודת מבטו של העובד, תשלום אי תחרות נועד במהותו לפצות את  
25 העובד בגין הירידה הצפויה בהכנסתו, לנוכח העובדה שנחסמה בפניו האפשרות  
26 למצות עד תום את כושר השתכרותו בשל ההגבלה המוטלת עליו מכוח תניית אי  
27 התחרות. במילים אחרות, "הפירצה" היא שכר העבודה שהעובד לא יזכה לו,  
28 בבחינת "תחליף שכר" הנכנס בגדרו של סעיף 2(2) לפקודה.

29 (-) דיון "שכר אי-עבודה" כדיון "שכר עבודה". דהיינו, אין להבדיל לעניין זה בין  
30 תשואה הנובעת מהפעלת הון אנושי לבין תשואה הנובעת מאי הפעלתו. דין  
31 שתיהן להיות ממוסות כהכנסת עבודה פירותית.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 (-) מזוית נוספת ועל פי המטפורה של עץ ופירות – תניית אי תחרות אינה משולה  
2 ברוב המקרים לגדיעת העץ, אלא ל"שלכת" זמנית של העץ או לגיזום זמני או  
3 חלקי של ענף מענפי העץ, באופן שאינו שולל את האפשרות להצמיח פירות.  
4 דהיינו, אין מדובר בעקירתו או עיקורו של העץ.

5 (-) אין לשלול היתכנות מקרים חריגים בהם, לדידו של העובד, תניית אי  
6 התחרות תעלה כדי "גדיעת העץ". לשם כך יש להראות כי מבחינת העובד,  
7 ההשלכה המעשית של תניית אי התחרות היא כריתת העץ (לא יוכל לשוב לעבוד  
8 בתום תקופת אי התחרות) או למצער לגדיעת הענף העיקרי לבלתי צמוח שוב  
9 (השמדת יכולת לצמיתות).

10 (-) לאור הוראת סעיף 89ג) לפקודה, אם שני הסיווגים – ההוני והפירותי –  
11 אפשריים, תגבר ידו של הסיווג הפירותי. לפיכך, גם אם עלה בידי הנישום לסתור  
12 את "חזקה הכנסת העבודה" ולהראות כי תשלומי אי התחרות שקיבל הם בעלי  
13 מאפיינים הוניים, לא די בכך כדי להכריע את הכף לטובת הסיווג ההוני. על מנת  
14 לסווג את התקבול כהוני, על הנישום לשכנע כי אין מדובר בתקבול בעל מאפיינים  
15 מעורבים, דהיינו שבנסיבות העניין לא ניתן לסווגו כהכנסה פירותית."

[ההדגשות הוספו]

16  
17 20. לגישתי, כפי שאפרט עוד בהמשך, התוצאה המעשית היא כי לא הרבה יותר מקוף של  
18 מחט הותר בית המשפט העליון לכל המבקש לטעון כי התקבול שקיבל בגין  
19 התחייבותו לאי תחרות מהווה הכנסה שבהון ולא הכנסה בפירות.

20 21. אזכיר כי לדעתו של כבי' השופט י' עמית הצטרפו כבי' השופט ע' פוגלמן (וזאת בהמשך  
21 לגישתו בע"א 2640/11 פקיד שומה חיפה נ' חיים נסים (2.2.2014) (להלן: "עניין חיים  
22 נסים"), וכן כבי' הנשיאה מ' נאור.

23 אף כבי' השופטת ד' ברק-ארו הצטרפה לדעה זו, אך למעשה הצרה עוד יותר את  
24 המקרים שיכנסו בגדר החריג האמור, באשר לעמדתה יש לבחון אף את שאלת  
25 חוקיותה של תניית אי התחרות, כאשר "קשה מאוד לחשוב על מצב שבו תניית אי  
26 תחרות המובילה לגדיעתו של מקור ההכנסה תקבל תוקף משפטי". ובהתייחס  
27 לדוגמאות שהובאו על ידי כבי' השופט י' עמית למצב שבו תנייה להגבלת עיסוק תוביל  
28 לגדיעת העץ עצמו ציינה כי אלה "מעוררות שאלות של ממש מהיבטם של המבחינים  
29 שנקבעו בפסיקה כאשר לבחינת תוקפן של תניות להגבלת חופש העיסוק" (ראה  
30 סעיף 4 לפסק הדין). לדוגמאות אלה עוד אתייחס להלן.





## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 כבי' השופטת א' חיות, אמנם הצטרפה לתוצאת פסק הדין בכל הנוגע לשלושת  
2 הערעורים, אך סברה, בהמשך להשקפתה כפי שהובאה בעניין **חיים נסים**, כי לצורך  
3 סיווגם של תקבולים כאמור מן הראוי ליישם את המבחנים "הרגילים" הנוגעים  
4 להבחנה בין הון ופירות כאשר יש לבחון את מהותו של התקבול בכל מקרה לפי נתוניו.
- 5 22. כבר הבעתי את דעתי בע"מ 13-04-55727 **ברמן נ' פקיד שומה כפר סבא** (16.12.15)  
6 שהמסקנה לפיה רק במקרים חריגים ביותר יש לסווג תקבול בגין התחייבות עובד כלפי  
7 עובדו להימנע מתחרות בו, כהכנסה הונית, עולה אף מפסק הדין בעניין **חיים נסים**.  
8 ואילו עתה, בעקבות פסק הדין בעניין **ברנע**, נראה לי כי קשה כמעט להעלות על הדעת  
9 מקרים שבהם יסווג תשלום כאמור כהכנסה הונית. לדעתי, עולה מפסק הדין בעניין  
10 **ברנע** כי אפשרות הסיווג של תקבול בגין התחייבות לאי תחרות כתקבול הוני, תהא,  
11 **באופן מעשי**, בבחינת המיעוט שבמיעוט.
- 12 23. בטרם אבחן האם עניינו של המערער מהווה חריג מסוג זה, אבקש להעיר הערות מספר  
13 הערות בנוגע לפסק הדין בעניין **ברנע**, שיש להן השלכה לענייננו.
- 14 א. כבי' השופט י' עמית ביקש ליישב את הכלל לפיו סיווגו של תקבול בגין אי תחרות  
15 כהכנסה פירותית הוא בגדר חזקה הניתנת לסתירה, ובין כלל "שובר השוויון"  
16 הקבוע בסעיף 89(ג) לפקודה לפיו הכנסה שניתן לסווגה הן כהכנסה הונית והן  
17 כהכנסה פירותית תסווג כפירותית, בכך שהראשון עומד בתחילת הדרך ואילו  
18 האחרון בסופה, ובלשונו (סעיף 27 לפסק דינו):
- 19 "אם נשרטט את "ציר הזמן", אזי בבואנו לבחון כיצד יש לסווג תקבול  
20 שניתן לעובד על ידי מעבידו – מקום בו אין הוראת חוק המסדירה תקבול  
21 זה – נקודת המוצא בהתאם לחזקה המוצעת היא כי מדובר בהכנסה  
22 פירותית הנופלת בגדרו של סעיף 2(2) לפקודה. בשלב זה, עומדת בפני  
23 הנישום האפשרות לסתור חזקה זו ולהראות כי מדובר בתקבול הוני: אם  
24 עלה בידי הנישום לעשות כן תוך שלילת אופייה הפירותי של ההכנסה –  
25 תסווג ההכנסה כהכנסה הונית ותמוסה בהתאם במס רווחי הון; ואילו אם  
26 לא עלה בידי הנישום לשלול את אופייה הפירותי, כך שניתן לסווג את  
27 ההכנסה הן כהכנסה הונית והן כהכנסה פירותית – או-אז ייכנס לפעולה  
28 סעיף 89(ג) ויכריע את הכף לטובת הסיווג הפירותי."
- 29 אציע דרך נוספת ליישב בין כללים אלה והיא כי סעיף 89(ג) לפקודה (יחד עם  
30 סעיף 2(2) לפקודה) הוא למעשה השתקפותה של אותה חזקה הניתנת לסתירה.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 לפיכך, אם לא עלה בידי הנישום לסתור את החזקה, התוצאה היא כי מדובר  
2 בהכנסה פירותית (ולא כהכנסה שניתן לסווגה הן כהונית והן כפירותית), וממילא  
3 אין גם צורך להזדקק לכלל "שובר השוויון" שבסעיף 89(ג) לפקודה.
- 4 ב. כפי שציין כב' השופט יי עמית (סעיף 57 לפסק דינו), הרי שלאור מסקנתו לפיה  
5 ככלל יש לסווג תשלומי אי תחרות כהכנסת עבודה, ממילא נפקותו של השלב  
6 הראשון, לפיו יש לבחון האם אכן מדובר בתניית אי תחרות "אמיתית" או שמא  
7 במסווה להכנסת עבודה – פוחתת. דומני כי כעניין של יעילות שיפוטית,  
8 ובהתחשב בחריגותם הרבה של המקרים שבהם תקבול בגין אי תחרות המשולם  
9 לעובד על ידי מעבידו ייחשב כהכנסה שבהון, ראוי להקדים את בחינת השלב  
10 השני לשלב הראשון. כך אעשה אף בפסק דיני זה.
- 11 ג. נראה כי אין עוד טעם בניסיון שנעשה על ידי מערערים שונים – לרבות המערער  
12 שלפני – להיתלות ב"עקרון הפרצה" כדי לתמוך בטענתם כי יש לסווג את  
13 התקבול בגין תניית אי תחרות כהכנסה הונית. וכך נאמר בעניין זה על ידי כב'  
14 השופט יי עמית (סעי' 44-45 לפסק דינו):
- 15 **"... אם נתייחס למענק אי התחרות כאל פיצוי שניתן לעובד-הפורש, אזי**  
16 **מבחינתו של העובד, הפירצה שאותה הוא בא למלא הינה שכר העבודה**  
17 **החסר שהעובד לא יזכה לו לנוכח התחייבותו שלא להתחרות במעבידו,**  
18 **ובלשונו של בית המשפט המחוזי, "תחליף שכר" (עניין הולצמן, פסקה 5).**  
19 **ככזה, דינו להיות ממוסה כדין הפירצה, קרי כדין שכר עבודה – ובכך נחרץ**  
20 **גורלו להיכנס בגדרו של סעיף 2(2) לפקודה. ההכרה בכך שזו מהותו של**  
21 **התשלום המדובר, אף מייטרת את הצורך להידרש לתני-המבחנים**  
22 **שנקבעו בפסיקה לצורך ההבחנה בין הכנסות פירותיות להכנסות הוניות**  
23 **(ראו והשוו לדברי השופטת חיות בעניין ניסים, פסקה 12).**
- 24 **הניסיון להלביש על כל תשלום מעין זה כסות של תשלום הוני הניתן בגין**  
25 **"ויתור על זכות", הוא בעיניי ניסיון מלאכותי, המבקש - במידה מסוימת**  
26 **של תחכום - לזרות חול בעיני המתבונן. הלוא מבחינה מושגית, כל**  
27 **התקשרות בין בעל "נכס הון" לבין צד שני המבקש לעשות "שימוש" בנכס**  
28 **ההון, ניתנת לתיאור בתור עסקה שעניינה "ויתור על זכות".**
- 29 [ההדגשות הוספו]
- 30 ד. חרף האמור, סבר בית המשפט כי ניתן להרהר שמא תיתכנה נסיבות בהן תשלומי  
31 אי תחרות בכל זאת ילבשו צורה הדומה לעסקה הונית. הדוגמא הראשונה





## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 שהוצגה על ידו היתה של תניית אי תחרות גורפת ובלתי מוגבלת בזמן, שלגביה  
2 ניתן לטעון כי הדבר שקול למצב בו העובד מכר את הונו האנושי בבחינת גדיעת  
3 העץ ממש. כזכור, לגישתו של כבי השופט י' עמית – להבדיל מגישתה של גב  
4 השופטת ד' ברק-ארוז – גם תניית אי תחרות חסרת תוקף משפטי, עדיין יכולה  
5 להיות מסווגת כהונית, שכן העובד הוא הטוען לתוקפה ו"אין להכניס בפיו טענה  
6 בדבר בטלות התניה מחמת היותה נוגדת את תקנת הציבור, באופן הפוטר את  
7 התקבול שניתן כנגדה מחבות במס" (סעיף 33 לפסק דינו). אין צורך לומר כי  
8 המקרה שלפני אינו מסוג של מכירת ההון האנושי במובן האמור לעיל, והמערער  
9 אף אינו טוען כך. מטרת הבאת דוגמא זו הייתה אך ורק לחדד את "דרך הילוכו"  
10 של בית המשפט העליון בעניין ברנע, כאשר מתוך דוגמא זו הוא יוצא ועובר  
11 לדוגמאות נוספות, שיש בהן, לגישתי, כדי ללמד על הדרך הצר שנותר לנישומים  
12 לטעון לסיווגה של תניית אי תחרות ככזו הנופלת במישור ההוני.
- 13 ה. כעולה מסיכום ההלכה שנקבעה בעניין ברנע והמצוטטת לעיל, בית המשפט אינו  
14 שולל לחלוטין אפשרות שבה תניית אי התחרות – המשולה לגדיעה או גיזום של  
15 ענף - תהיה בעלת אפקט דומה לגדיעת העץ, וככזו תהווה "זכות ראויה" המהווה  
16 "נכס", אך, לדידו, "יש להבחין לעניין זה בין גדיעת ענף אשר יישוב לצמוח  
17 בעתיד לבין ענף שנגדע לבלתי צמוח שוב" (סעיף 52 לפסק דינו של כבי השופט י'  
18 עמית). בהקשר לכך מובאת דוגמות אלו:
- 19 (i) פרופסור למשפטים המקבל תשלום מגוף פרטי תמורת הסכמתו להימנע  
20 ממתן חוות דעת לטובת גוף פרטי מתחרה למשך מספר שנים. כאן, גדיעת  
21 הענף לא עיקרה את העץ, שהרי הלה יוכל להמשיך לנצל את כישוריו  
22 בדרכים מגוונות.
- 23 (ii) מנכ"ל חברה גדולה הפורש ממקום עבודתו ועל פי תניית אי התחרות  
24 נאסר עליו לעבוד אצל חברות מתחרות למשך מספר שנים. לגישת בית  
25 המשפט אין לומר כי מדובר בגדיעת העץ, שהרי כוחו של המנכ"ל טמון  
26 בכישורי הניהול שלו, והוא יוכל לכהן כמנכ"ל חברה אחרת שאינה  
27 מתחרה. כך "גם אם נאמר כי פוטנציאל ההשתכרות של המנכ"ל נפגע  
28 במידה כזו או אחרת עקב תניית אי התחרות (שכן אילו היה הולך לעבוד



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 אצל המתחרה או פותח עסק משל עצמו היה מרוויח יותר), הרי שאין  
2 מדובר באובדן העולה כדי גדיעת העץ. זאת, להבדיל, למשל, מתרחיש  
3 (היפותטי) בו תניית אי התחרות היתה אוסרת על המנכ"ל לעסוק בכל  
4 תפקיד ניהולי באשר הוא" (סעיף 53 לפסק הדין; ההדגשות הוספו).

5 בעל מקצוע שכל עיסוקו מצטמצם לאפיק פעולה אחד, למשל טייס (III)  
6 מסחרי הפורש ממקום עבודתו ועל פי תניית אי התחרות נאסר עליו  
7 לעבוד כטייס בכל חברת תעופה אחרת למשך 7 שנים. בהתחשב בכך כי  
8 חברות תעופה אינן נוהגות להעסיק טייסים שנמנעו מלטוס במשך שנים,  
9 ניתן לומר כי מההיבט התוצאתי גדיעת הענף משולה לגדיעת העץ. מדובר  
10 במקרה שבו "העץ הרלוונטי הוא בעל ענף דומיננטי בודד המצמיח  
11 פירות" כאשר ההגבלה לתקופה מסוימת של חופש העיסוק פוגעת  
12 ביכולת העובד לחזור ולעסוק באותו תחום "וכמוהו כהסכמה להשמדת  
13 יכולת העיסוק באותו תחום".

14 ומוסיף בעניין זה בית המשפט את הדברים הבאים:

15 "ודוק: השאלה אם תניית אי התחרות אכן עולה כדי שבירת מטה  
16 לחמו של העובד, או למצער גדיעת ענף מענפיו של העץ לבלתי  
17 צמוח שוב (באופן המהווה "השמדת יכולת" מסוימת של העובד),  
18 היא שאלה שבעובדה התלויה בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.  
19 ודוק: יכול הטוען לטעון כי הטייס המושבת – אותו הזכרנו  
20 בדוגמה לעיל - יכול להתפרנס כמלצר או כמאבטח בקניון, אך  
21 כאשר בגדיעת העץ עסקינו, לא בעצם אפשרות העובד להשתכר  
22 שכר כזה או אחר במשלח יד כלשהו עסקינו, אלא באפשרות  
23 העובד למצוא עיסוק חלופי מקביל או קרוב מבחינת כישורים,  
24 ניסיון, וותק, השכלה, וכיו"ב, גם אם העיסוק החלופי אינו זהה  
25 לחלוטין מבחינת המעמד או השכר במקום העבודה ממנו פרש.  
26 כך, כפי שהדגמנו לעיל, אין דינו של מנכ"ל, סמנכ"ל כספים או  
27 מנהל בעל כישורי ניהול, כדינו של עובד שכל כישוריו המקצועיים  
28 קשורים אינהרנטית לתחום עיסוק צר ואף תלויים בו. כזכור,  
29 לאור פסק הדין בפרשת ניסים, הנטל להוכיח כי אין מדובר  
30 בהכנסת עבודה פירותית מוטל על כתפי העובד-הנישום. על פני  
31 הדברים, מדובר בנטל שאינו קל, וכשלעצמי, מספקני עד כמה  
32 שכיחים המקרים בהם תניות אי תחרות אכן שקולות לגדיעת  
33 העץ. נקודה זו מובילה אותי להערה הבאה.

34 דומה כי מרביתן של תניות אי התחרות המגיעות לפתחם של בתי  
35 המשפט בהקשר המיסויי ביחסי עובד-מעביד, הן בין חברות לבין



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 עובדים ששימשו בתפקידים בכירים, וכי הסכומים ששולמו כנגד  
2 תניות אי התחרות אינם סכומים מבוטלים (נזכיר כי בערעורים  
3 דנו, ברנע היה מנכ"ל החברה ותמורת תניית אי התחרות קיבל  
4 מדי שנה 1.5% מרווחי החברה שהסתכמו במאות אלפי ₪; אבידן  
5 היה מנהל חטיבה בחברה ותמורת תניית אי התחרות קיבל  
6 כמיליון ₪; ואילו קרינגל שימש כמשנה למנכ"ל קבוצת אסם  
7 וקיבל תמורת תניית אי התחרות ארבעה מיליון ₪)...

8 .... כפי שהראינו לעיל, האפשרות של גדיעת העץ, עשויה להיות  
9 רלוונטית יותר דווקא לעובדים מקצועיים-טכניים שלא בדרג  
10 הבכיר, מקום בו תניית אי התחרות משמעה, הלכה למעשה,  
11 השמדת יכולת העיסוק של העובד בתחום המובהק של התמחותו  
12 המקצועית. לא כך דרג המנהלים, שתניית אי התחרות לגביו,  
13 מהווה על פי רוב מעין "תקופת צינון", שלאחריה ניתן לחזור  
14 לשוק העבודה, בין באותו תחום ובין בתחום אחר בו יכולים לבוא  
15 לידי ביטוי כישורי הניהול שלהם. והנה, בעוד שהעובד המקצועי  
16 הזוטור או העובד בדרג הביניים, נדרש לחתום במסגרת חוזה  
17 העסקתו על תניית אי תחרות, על פי רוב, מבלי לקבל תמורה כנגד  
18 התחייבות זו, דווקא המנכ"ל או המנהל הבכיר, שתניית אי  
19 התחרות לגביו היא בבחינת "שלכת" זמנית של העץ או גיזום של  
20 אחד מענפי העץ בלבד, זוכה לתמורה כנגד תניית אי התחרות.  
21 לעיתים, אף במקרה בו חוזה ההעסקה שלו כלל תניית אי תחרות  
22 מלכתחילה. יש בכך כדי לחזק את הטענה כי תניית אי תחרות  
23 לעובד בכיר, היא חלק מתנאי "מצנח הזהב" של העובד הבכיר  
24 עובר לפרישתו."

25 (סעיפים 54-56 לפסק דינו של כב' השופט יי עמית; ההדגשות  
26 הוספו).

27 1. כאמור, סבור אני כי הדוגמאות המוצגות על ידי בית המשפט בעניין ברנע  
28 מלמדות על כך שהאפשרות המעשית לסווג תקבול בגין אי תחרות כהוני, היא  
29 בבחינת מיעוט שבמיעוט. רק כאשר מדובר בהגבלת עיסוקם של עובדים  
30 כשישוריהם הם בתחום צר ומוגדר – ולרוב לא יהיו אלה עובדים בכירים כדוגמת  
31 מנהלים בחברות גדולות, שניתן למצוא בהסכמי הפרישה שלהם תניית אי  
32 תחרות – ורק כאשר הגבלת העיסוק משמעה היא למעשה "השמדת" יכולתו של  
33 העובד לעסוק באותו תחום – ניתן להתייחס לתניית אי התחרות כגדיעת ענף  
34 השקולה לגדיעת העץ ממש. במקרים אחרים, תניית אי התחרות אינה יותר  
35 מ"שלכת" או "גיזום הענף", כאשר אותו ענף, או ענפים אחרים, שאף הם  
36 דומיננטיים באותו עץ, עדיין יכולים להצמיח פירות.



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

### מו הכלל אל הפרט

- 1
24. האם המקרה שלפני הוא בבחינת חריג שיש לסווגו כהכנסה שבהון? סבור אני כי יש להשיב לשאלה זו בשלילה.
25. המדובר במי ששימש כמנהל בכיר בחברה גדולה. תניית אי התחרות לא אסרה עליו לעסוק בכל תפקיד ניהולי באשר הוא (וראה התרחיש ההיפותטי הנזכר על ידי כבי השופט י' עמית בהקשר לדוגמת המנכ"ל). כישוריו בוודאי שאינם מצומצמים לתחום צר, וגם אם נמנע ממנו לעסוק בתקופת הגבלת התחרות, תקופה שאינה ארוכה במיוחד, בתחום ה-IT שבו פעולת קבוצת נס העולמית, אין מדובר ב"השמדת" יכולתו לעסוק בתחומים משמעותיים אחרים, תוך ניצול כישוריו הגבוהים, עליהם אף העידו העדים מטעם המערער, כמנהל בכיר או אפילו כמהנדס.
26. מר רביב צולר, ששימש כמנכ"ל נס העולמית, העיד בעניין כישוריו של המערער בכלל, וכישוריו הניהוליים בפרט, וכן בעניין התכונות הנדרשות ממנהל, כדלקמן (פרוטוקול דיון מיום 4.2.2016, ע' 4, ש' 29 - ע' 5, ש' 13; ההדגשות הוספו):
- "אם אני מבינה נכון אתה מגיע למעמד של סמנכ"ל כספים של נס העולמית, ולאחר מכן מנכ"ל החברה של נס העולמית, שהרקע שלך הוא עסקי, ולא הכשרה מקצועית בתחום?  
ת. נכון.
- ש. איך אפשר להיות מנהל של חברת אי טי מבלי להיות איש מקצוע בתחום האי טי?  
ת. אז עוד לא ידעתי. במשך השנים למדתי שניהול זה מקצוע. לא תמיד צריך להיות מומחה מקצועי כדי לדעת לנהל. לשם דוגי לפני שהפכתי למנכ"ל חברת ביטוח, אז שאל אותי המפקח על הביטוח איך הוא יאשר אותי כמנכ"ל חברת ביטוח כאשר אין לי ניסיון בעולם הביטוח? אז השבתי לו אולי זאת הזדמנות, והוא אישר כי הבין שמה שחשוב זה ניהול וידע מקצועי אפשר לצבור אותו.
- ש. תיארת גם את המערער, בתצהירך בתור מנהל שנותן יעוץ גם למנהלים אחרים. כתבת בתצהירך שהוא העניק מהניסיון שלו גם למנהלים אחרים. האם כשכתבת את זה התכוונת לאותם יכולות ניהוליות של מנהל שאתה מכיר, שגם אתה רכשת במהלך הזמן, אם פרט לאילו יכולות התכוונת?  
ת. באמת ניהול הוא תוצאה של כמה מרכיבים מאוד חשובים. והמערער הוא באמת אחד מהמנהלים הבודדים שהכרתי שהיו לו יכולות ניהוליות מכל הסוגים, גם יכולות אנושיות להניע אנשים, להכיל אנשים, להנהיג, אבל גם יכולות מקצועיות מאוד משמעותיות. רקע הנדסי, ניסיון של עשרות שנים בתעשייה."



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1

2 27. יש להוסיף לאמור כי בתצהירו מסר העד הנ"ל כי אורך "חיי המדף" של עובד בתחום  
3 ה-IT הוא להערכתו שנתיים, אך בחקירתו הודה כי בכל הנוגע למערער יתכן שאורך  
4 חיי המדף שלו אף ארוך יותר (עי' 12, שי' 1).

5 28. יתר על כן, לאחר שעזב את נס, הקים המערער חברה הנותנת שירותי ייעוץ. גם אם  
6 אקבל את טענתו כי אין מדובר בשירותי ייעוץ הנוגעים במישרין לתחום ה-IT, לא נטען,  
7 ואף לא הוכח, כי שירותי ייעוץ אלה ניתנו ללא זיקה לכישוריו כמנהל או כמהנדס  
8 שנצברו בעת שנות עבודתו הרבות בנס. כזכור, די בכך שהעובד יכול למצוא "עיסוק  
9 חלופי מקביל או קרוב מבחינת כישורים, ניסיון, וותק, השכלה, וכיו"ב" על מנת  
10 שהדבר לא ייחשב כ"השמדת" יכולתו להפיק הכנסה.

11 29. כך העיד המערער בעניין זה (עי' 22, שי' 24 - עי' 23, שי' 12):

12 **ש" . הגורמים שבסופו של דבר כן יצרת איתם קשרים במסגרת חברת קיס,**  
13 **הם פנו אלייך או אתה אליהם?**  
14 ת. הם פנו אליי. כל הפניות האלה הם בדרך כלל מעובדים לשעבר שהיו או  
15 עבדו אצלי, נהיו מנהלים בחברות אחרות ופנו אליי על מנת שאעזור להם  
16 בצורה כזו או אחרת.  
17 **ש. מדוע הם פונים אלייך דווקא?**  
18 ת. לא יודע. כנראה בגלל מי שאני.  
19 **ש. כלומר בגלל הכישורים והידע בתחום האי טי?**  
20 ת. כנראה. אינני יכול להיכנס לראשם.  
21 **ש. כשאתה מחליט לקחת על עצמך את ההתקשרות ולהעניק להם שירות,**  
22 **מניין לך הידע הדרוש על מנת להעניק להם את השירותים שהם**  
23 **מבקשים?**  
24 ת. לא תמיד זה נבע מידע, למשל התבקשתי לתת לויז' אסטרטגי לחברת  
25 ביטוח שעובדת בכל העולם. המנכ"ל שם הכיר אותי והאמין שאני יכול  
26 לעזור לו, ואכן עזרתי לו בתחום זה ללא ידע.  
27 **ש. אבל בעזרת הכישורים והניסיון?**  
28 ת. ברור שלמדתי את הנושא, על בסיס תשתית חשיבתית מסויימת ונתתי את  
29 הייעוץ. יש מקרים כמוכן שמדובר בידע קודם, יש מקרים שגם סירבתי  
30 לעסוק בהם, הן מסיבה של אי תחרות והן מסיבה שלא עניין אותי.  
31 **ש. עברת איזו שהיא הכשרה מקצועית או למדת משהו חדש ממועד עזיבתך**  
32 **את נס ועד שפתחת את חברת קיס?**  
33 ת. זה היה כמעט למחרת. התשובה היא לא."  
34  
35

[ההדגשות הוספו]

36





## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

30. המערער טען כי פנו אליו גורמים שונים והציעו לו לפתח מיזמים בתחום ה-IT אך הוא נאלץ להימנע מכך לאור מגבלת אי התחרות שחלה עליו. לגישתו, אין דינו כדין מנכ"ל חברה שפורש מעבודתו ומתחייב שלא לעבוד בחברה מתחרה, שכן הוא ויתור מוחלט להקים עסק בתחום עיסוקו. לטענתו, הגבלת התחרות איינה את יכולתו ליצור נכס חדש שיהווה מקור הכנסה עצמאי, אלא פנה לתחומים אחרים תוך ויתור על מיזמים בתחום מומחיותו שיכלו לייצר לו נכסים. ובהקשר לכך אף מפנה המערער לכלל לפיו "דין הפיצוי כדין הפרצה".
31. אינני מקבל טענתיו אלה של המערער. איני סבור כי דינו שונה במאומה מדוגמת המנכ"ל שהובאה על ידי בית המשפט בענין **ברנע**. השאלה האם ההגבלה מנעה ממנו לעבוד כשכיר בעסק מתחרה או להקים עסק עצמאי מתחרה, אינה מעלה ואינה מורידה כפי שאף הובהר על ידי בית המשפט בציטוט המובא לעיל. הניסיון לצייר את ויתורו של המערער כוויתור על "נכס" בדמות עסק עצמאי (או מניות בחברה), אין בו ממש, והנימוק בגללו מצא בית המשפט העליון את הניסיון להיתלות בעקרון "דין הפיצוי כדין הפרצה" כבסיס לטענת הסיווג החוני - כניסיון עקר, יפה גם לעניין שלפני.
32. מכל האמור עולה כי גם אם המערער עובר את המשוכה הראשונה וניתן לראות בהתחייבותו לאי תחרות כהתחייבות אותנטית, ואת התקבול שקיבל כתקבול שאינו כסות לשכר עבודה או מסווה למענק פרישה מוגדל, הרי שהתקבול אינו עובר את המשוכה השנייה. כאמור, משוכה זו גבוהה ביותר, וקשה מאוד לעברה. רק מקרים חריגים ביותר יעברו מעליה. המערער אינו אחד ממקרים אלה ולפיכך דין הערעור להידחות.
33. בבחינת למעלה מן הצורך אציין, כי אף ספק בעיני אם המערער הרים את הנטל המוטל על כתפיו להוכיח כי עבר את המשוכה הראשונה. בהקשר זה יש לציין כי במכתב הדרישות ששלח ב"כ המערער לנס בטרם הליך הגישור וחתימת הסכם סיום ההעסקה (המכתב מיום 19.9.2007 צורף כנספח ב' לתצהיר מטעם המערער) נדרשו, בין היתר, בונוסים וכן סכום של 1,000,000 דולר, ולחילופין סך של 675,000 דולר, כ"**מענק פרישה מיוחד בגין שירות מופתי רב שנים**". הסכום האחרון, כך נכתב, נגזר מהסכומים שקיבל בכיר אחר כמענק פרישה מיוחד. כך גם מופיע ב"נייר העמדה לגישור בפני עו"ד אלי זוהר לתאריך 2.12.07 מטעם טוביה פלדמן" ולפיו זכאי המערער





## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 לסכום האמור כ"אות הערכה לשירותי ופועלי בחברה במשך 30 שנה" (נייר העמדה)  
2 צורף כנספח ו' לתצהיר מטעם המשיב).
- 3 34. על תרומתו המשמעותית של המערער לנס במהלך שנות עבודתו הרבות, על סגולותיו  
4 וכישוריו, וממילא על יכולתו להתחרות בנס – נראה כי גם המשיב אינו חולק. הדבר  
5 אף עולה מדברי העדים שהובאו מטעם המערער, שהרבו בשבחיו, וכן מהמצוטט במכתב  
6 הנ"ל מטעם מר אהרון פוגל לפיו "כל סכום שייסגר לא מבטא אפילו חלק מההערכה  
7 אל מר פלדמן ולפועלו בחברה".
- 8 35. והנה, רק בהסכם סיום ההעסקה מופיעה לראשונה תניית אי התחרות בגינה משולם  
9 למערער הסכום השנוי במחלוקת. יתר על כן, לא נקבע בהסכם האמור כל מנגנון  
10 לאכיפת ההתחייבות לאי תחרות. העד מטעם המערער, עו"ד אילן רותם, שלדבריו  
11 השתתף במשא ומתן מטעם חברת נס, לא זכר פרטים של ממש בנוגע למשא ומתן  
12 שהתנהל סביב סוגיית אי התחרות ולאופן שבו נקבע הסכום הנ"ל.
- 13 36. כך העיד כשנשאל בעניין זה (עי' 16 שי' 14 - עי' 17, שי' 7).
- 14 "ת. אני לא זוכר ספציפית את מהלך המשא ומתן, הדברים שהוסכמו בסופו  
15 של דבר זה מה שמופיע בהסכם הסיום גישור. גם לאחר סיום ישיבת  
16 הגישור הוחלפו כמה טיוטות בין עורכי הדין שייצגו את הצדדים.  
17 **היה משא ומתן לגבי גובה התשלום שיוגדר כמענק אי תחרות?**  
18 ת. אני לא זוכר ספציפית פינג פונג של הצעות מחיר על נושא האי תחרות.  
19 **היה דיון במהלך הליך הגישור על משך תקופת ההגבלה על ההתחייבות  
20 לאי תחרות?**  
21 ת. אני לא זוכר ספציפית כמה זה היה, מה נידון במהלך הגישור, אני כן זוכר  
22 שביקשתי מעורכת הדין שלנו להכניס את ההגבלה הארוכה ביותר של אי  
23 תחרות שהיא חושבת שתחזיק מים.  
24 **הנושא של אי תחרות נידון בישיבה נפרדת או שהיה חלק מדיון במכלול?**  
25 ת. למיטב זכרוני זה נידון בישיבה שבה דנו במכלול תנאי הפרישה של  
26 המערער, למיטב זכרוני אחרי הדיון הזה היו חילופי מכתבים בין עורכי  
27 הדין ואני לא זוכר אם מה שהוסכם בדיון זה בדיוק מה שמופיע בנוסח  
28 הסופי שהוסכם. היו חילופי טיוטות בין עורכי הדין לאחר ישיבת הגישור.  
29 **מי נקב אם זכור לך במספר 550 אלף דולר?**  
30 ת. לא זוכר.  
31 **האם אתה זוכר משהו על כיצד הגיעו למספר זה או ממה הוא מורכב?**  
32 ת. אני זוכר שלא היה גיליון אקסל שלפיו חושב המספר, אני כן זוכר שדיברנו  
33 שזה צריך להיות סכום גבוה שישמש להרתעה מפני הפרה של האי תחרות.  
34 **מה זאת אומרת הפרה של תנאי אי התחרות? הייתה סנקציה כלשהי  
35 בהסכם על המערער אם מפר את תנאי אי התחרות?**



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

- 1 קודם כל התשלום למיטב זכרוני, התשלום אי התחרות היה אמור להיות  
2 משולם רק הרבה אחרי ההסכם, זאת אומרת שכבר הרעיון היה שאתה  
3 בעצם מחזיק את הכסף כבן ערובה לזה שאי התחרות תיושם, ושבפועל אם  
4 תהיה תחרות החברה תוכל לא לשלם את הסכום."
- 5 37. עם זאת, בהמשך לכך אישר העד כי התשלום כולו שולם במועד סיום יחסי העבודה,  
6 הוא המועד שבו מתחיל מניין 24 החודשים.
- 7 38. אף המערער התבקש לתאר בעדותו את מהלך המשא ומתן עם נס וכך סיפר (עי' 19, ש'  
8 12 – 28):
- 9 ".....אני ביקשתי מענק פרישה מתוך ידיעה שאני יכול לפרוס אותו קדימה  
10 לשש שנים ולשלם מס של 25 אחוז. ובזה לגמור את כל הפרשה שלי של 30  
11 שנה בחברה. לכן מאוד הופתעתי שפתאום באמת סכום דומה שאני  
12 ביקשתי כמענק פרישה הופך להיות דרישה למענק אי תחרות.
- 13 **ש. דיברת על זה עם עורך הדין שלך?**  
14 ת. יצאנו להפסקה, דיברתי עם העורך דין, צלצלתי לרואה חשבון, היו דעות  
15 אבל הם היו מאוד נחרצים שלא לשלם ללא אי תחרות ואם כן נלך למשפט.  
16 אני הייתי צריך לבחור אם הולכים למשפט או להתפשר ולהסכים לתנאים  
17 שהם נתנו.
- 18 **ש. כלומר הסכום הזה זה לבוש חדש של אותו מענק פרישה?**  
19 ת. מצד אחד, ומצד שני אני הסתכלתי עליו כמו תשלום בגין ביזנסים שיכלתי  
20 להקים וזה מנע ממני להקים, כי כמו שאחד העדים העיד, נס קלטה מספר  
21 חברות של 200 או 300 עובדים, ושילמו בין 20 ל30 מליון שקל. אני הייתי  
22 עוד בשלב הרעיון של מה הכיוונים שאני הולך לעשות בקיס, או במיזמים  
23 אחרים. ההסתכלות שלי העניינית הייתה שאני בוחר רעיון בשלב היזום  
24 ולא בשלב ההרצה. זה בערך שווה עשרה אחוז מההיקף שיכולתי להגיע  
25 אליו בהמשך. היו מספר שיקולים, היו דיונים שונים בין רואי חשבון לעורך  
26 דין ואנוכי, אבל אני הסכמתי בסוף לתנאים."
- 27  
28 [ההדגשות הוספו]
- 29 39. יש לציין כי גרסת המערער לפיה סוגיית אי התחרות הועלתה במהלך המו"מ וכי הוא  
30 הופתע מכך שסכום שביקש כמענק פרישה הפך למענק אי תחרות, אינה מתיישבת עם  
31 עדות עו"ד רותם שהעיד כך (עי' 13, ש' 32 - עי' 14, ש' 2):
- 32 **ש. מי העלה את הדרישה לדון גם או לחתום גם על נושא של אי תחרות, אגב**  
33 **סיכום מכלול תנאי הפרישה של המערער מנס?**  
34 ת. הדרישה הייתה כל הזמן, זאת אומרת מהרגע הראשון, עוד לפני הגישור.  
35 **ש. מהרגע שהמערער הודיע על כוונתו לעזוב את חברת נס.**  
36 ת. מהרגע שדיברנו על איזשהו הסכם פרישה, היה ברור שהוא צריך לכלול  
37 רכיב של אי תחרות מבחינתנו."



## בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 14-01-28006 פלדמן נ' פקיד שומה פתח-תקווה  
ע"מ 12-12-47377 פלדמן נ' פקיד שומה פתח תקווה

תיק חיצוני:

1 40. סופו של עניין הוא שספק בעיני אם המערער הרים את הנטל הנדרש בכל הנוגע  
2 למשוכה הראשונה. מכל מקום, דיון זה נעשה מעבר לנדרש, שכן, כפי שהכרעתי, גם  
3 אם מדובר בתניית אי תחרות אותנטית שאינה תחליף למענק פרישה, אין מקום לסווג  
4 את התקבול שהתקבל בגינה כהכנסה הונית.

5 41. נוכח האמור לא מצאתי בטיעונים האחרים שהובאו מטעם מי מהצדדים כדי לשנות  
6 את תוצאות הדיון לגופו של ענין (רע"א 20/15 פרץ נ' ורטיס (18.1.15); רע"א 6509/14  
7 זפט נ' יעקב (3.11.14)).

### סוף דבר

8  
9 42. הערעור נדחה.

10 43. המערער ישלם הוצאות המשיב בסך של 35,000 ₪ שישולמו בתוך 14 יום, שאם לא כן  
11 יישאו בהפרשי הצמדה וריבית החל מהיום ועד לתשלום בפועל.

12

13

14 ניתן היום, י"ב חשוון תשע"ז, 13 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

15

16 ד"ר שמואל בורנשטיין, שופט

17

18

19